

[Miljøministeren]

som et redskab i den omstillingsproces, der er i gang i kommunerne.

Landsplanredegørelse 1982 handler om de hensyn, der skal tilgodeses, og de planlægningsopgaver, der skal lægges vægt på i de kommende år – naturligvis under hensyntagen til de økonomiske begrænsninger, som såvel staten som kommunerne er underlagt.

1. Planlægning i fremtiden.

Den samfundsudvikling, der tegner sig for 80erne, vil mere end nogen sinde forudsætte et grundlag for langsigtede beslutninger. I en situation, hvor der hovedsagelig skal ske en omstilling inden for eksisterende rammer og en omfordeling af de givne ressourcer, er det vigtigt at have et besluningsgrundlag, som gør det muligt at overskue konsekvenserne af nødvendige spareforanstaltninger og af andre politiske omprioriteringer. Planlægningen bør være et middel og en stimulans hertil. Planlægning er efter regeringens opfattelse mindst lige så påkrævet i en situation med lav vækst som i en situation med høj vækst.

Der er i 70erne iværksat planlægning inden for forskellige samfundsområder på baggrund af en række love, som blev vedtaget med et bredt flertal i folketinget. Det er regeringens opfattelse, at de hidtidige erfaringer peger på, at man må gennemgå plansystemerne for at få dem gjort enklere. Det er også nødvendigt at tilpasse planlægningen til de nye vilkår. Derfor må der ses med kritiske øjne på de plansystemer, der eksisterer, og den fordeling af kompetencen mellem forskellige administrative niveauer, der er indeholdt heri. Det gælder både de enkelte sektorplansystemer og inden for den fysiske og den økonomiske planlægning.

Plansystemerne må gøres mindre udviklede at arbejde med og lettere at overskue. Der må lægges vægt på, at planlægningen bliver et redskab, som kan være politikerne en støtte i omstillingsprocessen. Planlægningen må ikke virke unødigt restriktiv og må ikke blive en spændetroje for omstilling og nye initiativer.

Skeptikere vil måske hævde, at uvisheden om fremtiden gør en langsigtet planlægning umulig. Men dette er en misforståelse. Planlægningen skal forløbe som en rullende proces, hvor planerne ajourføres med jævne mellemrum, sådan at der hele tiden er et aktuelt grundlag for såvel offentlige som priva-

te dispositioner. Der må stræbes mod en robsthed over for pludselige ændringer i forudsætningerne, sådan at planerne kun i få tilfælde skal ændres. Dette må gøres, uden at planerne bliver indholdsløse. De planlæggende myndigheder må derfor i de kommende år være særligt opmærksomme på, hvordan planerne fungerer i praksis, så eventuelle forbedringer kan gennemføres så hurtigt som muligt.

De langsigtede beslutninger, der skal træffes, må bygge på helhedssyn, så det sikres, at sparsomme økonomiske ressourcer ikke fejlinvesteres. Det giver efter regeringens opfattelse en sammenfattende planlægning en vigtig rolle. Men det er en forudsætning, at den sammenfattende planlægning ikke bliver for detaljeret, og at samspillet imellem forskellige planer og myndigheder koordineres på den enkleste måde.

I forhold til sektorplanlægningen vil situationen i 80erne gøre det nødvendigt at vurdere ressourceforbruget på de enkelte områder. Nogle amtskommuner og kommuner føler sig i dag – med rette – bebyrdet af krav om en for detaljeret sektorplanlægning. Det er regeringens opfattelse, at sektorplanerne bør have en mere tilbagetrukket rolle i forhold til den sammenfattende planlægning, der rigtigt anvendt vil kunne bruges til en aflastning af arbejdet med sektorplanlægningen.

Decentralisering, rammestyring og offentlighedens medvirken i planlægningen er de grundlæggende principper i de fysiske planlægningslove. Disse principper ønsker regeringen at fastholde også i den nuværende omstillingsproces. I forbindelse med de første region- og kommuneplaner er der udført et stort og nyttigt arbejde. Flere kommuner har valgt at forskyde vægten i kommuneplanlægningen fra de traditionelle arealanvendelsesplaner til også at være handlingsplaner – strategier – for kommunernes samlede aktiviteter. Der er her tale om en positiv udvikling, men det er ikke nogen let opgave at afveje de mange forskellige hensyn i kommuneplanlægningen i forhold til hinanden, især ikke når det økonomiske spillerum er så lille. Det kan heller ikke forventes, at de første kommuneplaner løser alle planlægningsproblemer én gang for alle.

Regeringen skal fremhæve, at planlægningslovgivningen må sikre, at offentligheden – herunder erhvervslivet – medvirker i den